



دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی همدان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی بابل

دانشکده پرستاری و مامایی فاطمه زهرا(س) رامسر

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته پرستاری سالمندی

عنوان

تأثیر الگوی توانمندسازی خانواده محور در سالمندان مبتلا به دیابت نوع ۲ در معرض

خطر سقوط در شهر بجنورد در سال ۱۳۹۵

اساتید راهنما

دکتر عباس شمسعلی نیا

استادیار گروه آموزشی اصول و فنون پرستاری

مهتری جهانشاهی

مربی گروه آموزشی پرستاری داخلی - جراحی

استاد مشاور آمار

دکتر محمودحاجی احمدی

استادیار گروه آموزشی آمار و اپیدمیولوژی

نگارش

سکینه پرورشان

شهریور ۱۳۹۶

شماره ثبت پایان نامه: ۱۰۴



Babol University of Medical Sciences
Ramsar Fateme Zahra School nursing and midwifery
in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Master of Science in field
of Nursing Old age

Title

**Impact of family centered empowerment on perceived threat and
self-efficacy of diabetic elderly at risk of falling**

Supervisors

Dr. Abbas Shamsalinea
Assistant Professor in Department of principles and Techniques of Nursing
Mehri Jahanshahi
Instructor in Department of medical-surgical Nursing

Statistics Advisor

Dr. Mahmood Haji Ahmadi
Assistant Professor in Department of Epidemiology and Biostatistics

By

Sakineh Parvareshan

Registration Number: 104

September 2017

Abstract:

The effect of family-centered empowerment model in elderly people with type 2 diabetes at risk Fall in Bojnurd city in year 2016

Introduction: The elderly patients with Diabetic Mellitus are at risk of falling due to underlying illnesses or physical disabilities. The aim of this study was to determine the effect of family centered empowerment model on perceived threats and self-efficacy of diabetic elderly at risk of falling.

Methods: This is a pre-post and post-test clinical trial study with two groups of control and test, which was conducted on the age of 60 years old and the active participant of the elderly type 2 diabetic, in 2016. The sampling was done in a randomized way. Family centered Intervention parents in the test group was conducted through individual training, group discussion, demonstration, and practical participation, and the control group received only the usual care at the office. The level of empowerment of both groups were evaluated before and after intervention by self-made questionnaire. The validity of the questionnaire was determined by the content validity method and the test-retest method used for the reliability of the questionnaire. Data were analyzed using SPSS version 18 and independent t-test, paired t-test, chi-square and Fisher test.

Results: The mean and standard deviation of empowerment scores of the studied units (elderly with diabetes 2 and its active member of the family) increased in the experimental group after the intervention (. Paired t-test showed significant difference ($p < 0.001$). In the control group, there was no significant difference in the mean and standard deviation of empowerment ($p > 0.05$).

Conclusion: It is recommended to use this program as an appropriate intervention to improve the quality of care, prevent and reduce the incidence of falling and increase the autonomy of the elderly and using these results can help improve the quality of life of the elderly diabetics.

KeyWords: family centered empowerment model, elderly, Diabetes type 2, falls

تأثیر الگوی توانمندسازی خانواده محور در سالمندان مبتلا به دیابت نوع ۲ در معرض خطر سقوط در شهر بجنورد در سال ۱۳۹۵

مقدمه: سالمندان دیابتی به دلیل بیماری‌های زمینه‌ای در معرض خطر سقوط قرار دارند. لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین تأثیر الگوی توانمندسازی خانواده-محور در سالمندان مبتلا به دیابت نوع ۲ در معرض خطر سقوط در شهر بجنورد در سال ۹۵ انجام شد.

روش بررسی: این پژوهش یک مطالعه کارآزمایی بالینی از نوع پیش و پس آزمون با دو گروه کنترل و آزمون بوده که بر روی ۶۰ سالمند و عضو فعال خانواده سالمند مبتلا به دیابت نوع ۲، در معرض خطر سقوط در سال ۱۳۹۵ انجام شد. نمونه‌گیری پژوهش به روش در دسترس و براساس تخصیص تصادفی انجام شد. مداخله جهت توانمندسازی سالمند در گروه آزمون از طریق آموزش انفرادی، بحث گروهی، نمایش و مشارکت عملی انجام و گروه کنترل تنها مراقبت‌های رایج در مطب را دریافت کردند. ابعاد توانمندسازی هر دو گروه قبل و بعد از مداخله به وسیله پرسش‌نامه خود ساخته توانمندسازی خانواده محور اندازه‌گیری شد. جهت روایی و پایایی پرسش‌نامه از روش‌های اعتبار محتوی و آزمون-بازآزمون استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از (SPSS ۱۸) و آزمون‌های تی مستقل، تی زوجی، مجذور کای دو و فیشر استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار نمرات ابعاد توانمندی تهدید درک شده، خودکارآمدی و عزت نفس واحدهای مورد پژوهش (سالمند مبتلا به دیابت نوع ۲ و عضو فعال خانواده او) در گروه آزمون بعد از اجرای مداخله افزایش یافت. آزمون آماری تی زوجی، این اختلاف را معنی‌دار نشان داد ($p < 0.001$). در گروه کنترل اختلاف معنی‌داری در میانگین و انحراف معیار نمرات ابعاد توانمندی مشاهده نشد ($p > 0.05$).

نتیجه‌گیری: اجرای برنامه توانمندسازی خانواده محور منجر به افزایش دانش، بهبود نگرش، افزایش خودکارآمدی و بالا رفتن عزت نفس سالمندان مبتلا به دیابت نوع ۲ در معرض خطر سقوط شد که در نهایت می‌تواند موجب خودکنترلی رفتاری شده و به بهبود و ارتقاء کیفیت زندگی سالمندان دیابتی کمک کند.

کلیدواژه‌ها: الگوی توانمندسازی خانواده محور؛ سالمندان؛ دیابت نوع ۲؛ سقوط